

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: - Z-1162
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV)
Examination March / April - 2023
Sociology - VII (Population in India)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use blue or black pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attraction attention is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे..
२. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतेही लक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

1. In _____ the family planning programme was started in India.
2. The Temperature has been raised due to the thinness of _____ Layer.
3. The population of china was _____ in 2000.
4. India is located in _____ continent.
5. The sex Ratio of Indian population was _____ in 2011.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

१. भारतात कुटुंब नियोजन कार्यक्रमाची सुरुवात _____ या वर्षी करण्यात आली.
२. _____ चा स्तर पातळ झाल्याने तापमानात वाढ होत आहे.
३. चीन ची इ.स. 2000 मधील लोकसंख्या _____ होती.
४. भारत हा _____ खंडात आहे.
५. २०११ च्या भारतीय लोकसंख्येनुसार _____ लिंग गुणोत्तर प्रमाण आहे.

B) Answer in one sentence (attempt all)

05

1. What is fetal mortality?
2. What is sex ratio?
3. What is the age group of productive population?
4. How many years after the census is one in India?
5. When the world Population day is celebrated?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

१. गर्भ मृत्यु म्हणजे काय?
२. लिंग गुणोत्तर म्हणजे काय?
३. कोणत्या वयोगटातील लोकसंख्येला उत्पादक लोकसंख्या म्हणतात.
४. भारतात जनगणना किती वर्षांनी केली जाते.
५. जागतीक लोकसंख्या दिवस कधी साजरा केला जातो.

- Q2 A) Explain concept / terms / units \ events (any two). 10
1. Female foeticide.
  2. Pre-Industrial stage of population transition.
  3. Population growth and Environment.
  4. Family planning programme.
- अ) संकल्पना / संज्ञा / घटका / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
१. स्त्रीभ्रूण हत्या.
  २. लोकसंख्या संक्रमणाची पूर्व-औद्योगिक अवस्था.
  ३. लोकसंख्या वाढ आणि पर्यावरण.
  ४. कुटुंब कल्याण कार्यक्रम
- B) Write answer in short (any two) 10
1. State the social factors affecting frailty.
  2. Write the causes of growth of population.
  3. Explain the factors, affecting Age structure.
  4. Discuss the post Industrial stage of population transition
- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन).
१. जननावर परिणाम करणारे सामाजिक घटक सांगा.
  २. लोकसंख्या वाढीची कारणे लिहा.
  ३. वयोरचनेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
  ४. लोकसंख्या संक्रमणाच्या औद्योगिकोत्तर अवस्थेवर चर्चा करा.
- Q3 Write answer in detail (any one) 20
1. Write an essay on New Population Policy.
  2. Define old age and discuss in detail the problems of aging.
- सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)
१. नवीन लोकसंख्या धोरणावर निबंध लिहा.
  २. वृद्धावस्थेची व्याख्या सांगून वृद्धांच्या समस्येवर सविस्तर चर्चा करा.